

До:

Петър Димитров

Министър на Околната реда и Водите,

Директорите на БДДР, БДЧР, БДЗБР и БДИБР

Копие до:

Станислав Анастасов

Председател на КОСВ в 49-мо Народно Събрание

ВЪЗРАЖЕНИЕ - Част I

От: Сдружение „Балканка“, БУЛСТАТ 176566443,
седалище: гр. София, ул. „Александър Малинов“
№87

Чрез своя представител: Димитър Йорданов
Куманов

Адрес за кореспонденция: София, ж.к.Стрелбище,
бл.8, вх.Д, ап.87

тел.0887 931 241; dkoumanov@abv.bg

Относно: Планове за управление на Речните
Басейни в РБългария

УВАЖАЕМИ г-н Димитров,

Уважаеми дами и господа,

Във връзка с публикуваните най-последно на 31 март 2024г., тоест с четири години закъснение, проекти на ПУРБ 2025-2027 и след подробно запознаване с тези епохални творби, Ви уведомявам, че сдружение Балканка възразява най-категорично срещу безобразното качество на тези хартии. Убедено вярваме, че евентуалното им прилагане ведно със също толкова некачествените, но вече приети ПУРН 2024-2027 на всички РБУ у нас, ще доведе не само до непостигане на целите, заложи в чл.4 от РДВ на ЕС, както и на Директивата за наводненията в нейната цялост, ами и до пряка заплаха за националната сигурност на страната. Рисковете са свързани с неосигуряване на защита от вредното въздействие на водите, гаранциите за нарушаване на достъпа на населението до чиста питейна вода, липсата на адекватен анализ и мерки за предотвратяване на големи аварии и за опазване на всички компоненти на околната среда, а не само на водите, а така също и непрекъснатите нарушения на разпоредби на законите за опазване на околната среда и водите, извършвани пред широко затворените очи на "компетентните" органи - това са неща, които са обект на националната сигурност, изяснени кристално в Глава първа от ЗУФСЗНС и в чл.4 от ЗДАНС, а те са станали възможни при хипотезата за нарочно и преднамерено неизпълнение на служебни задължения от страна на авторите на проектите на ПУРБ, включително и от страна на висшите държавни органи, които са ги

одобррили, за да имат нахалството да ги предлагат на обществеността за обсъждане. Тези въпроси ще изясним в раздел 2 на настоящото Възражение.

Причините са ясни и те са изложени в следващата:

1. Обща част.

Изложеното в тази част се отнася до всички РБУ в страната, като следва да се има предвид, че нарушенията на законодателството на ЕС ще бъдат представени на ЕК, а и на някои други органи на ЕС, които пък се занимават с разхищението на европейски средства за огромното закъснение на ПУРН и ПУРБ, които в крайна сметка не струват Нищо...

1.1. На първо място ние тук отбелязваме, че основните причини за пълния провал се крият още в неговия зародиш - Междинния преглед на значимите проблеми в управлението на водите, където голяма част от проблемите бяха замечени под килима с една единствена Цел - като не са обозначени проблемите, да няма мерки за тях в ПоМ на ПУРБ и на ПУРН. Ето защо Ви молим учтиво да се запознаете с нашето становище по отношение на Междинния преглед, което можете да откриете на следния линк:

https://dams.reki.bg/uploads/Docs/Files/STATEMENT_INTERIM_REVIEW_RBMP2022-2027_DRAF2.pdf

Като поддържаме всичките си констатации от горното Становище, установяваме, че, както можеше и да се очаква, в новите ПУРБ 2026-2027, описаните в Становището ни, пропуснати в Междинния преглед проблеми, не са разгледани въобще в новите ПУРБ!

Като само един от безбройните примери в това отношение тук ще подчертаем факта, че над 500 водохващания на деривационните канали на НЕК ЕАД за каскадите им и натискът от тези каскади, продължават да НЕ СА отразени в новите ПУРБ по никакъв начин, както можеше и да се очаква! Това затваряне на очите води до продължаващите нарушения на НЕК ЕАД, които при маловодие продължават да не изпускат нито капка вода под водохващанията си, същите нямат рибни проходи и т.н. и т.н. Това е значим и неправомерен натиск върху състоянието на повърхностните водни обекти /ПВО/, пресичани от деривационните канали на НЕК ЕАД, за който няма нито една дума нито в Междинния преглед, нито в самите проекти на ПУРБ 2027-2027... Разбира се, същото пресушаване на реките се наблюдава и под водохващанията на голяма част от малките ВЕЦ-ове, с много редки изключения.

Безхабериято на "управлението на водите" по въпроса с НЕК ЕАД и арогантната, безнаказана Наглост на това учереждение доведе до удавянето на поне двама души в река Вьча поради липсата на оповестяване за изпускането на води под ВЕЦ Кричим, доведе И до кризата за вода в Своге, за която и тогавашният заместник министър с ресор Води носи пряка отговорност още докато беше директор на БДДР, както поради дългогодишното си затваряне на очите за нарушенията на каскадата Петрохан с пресушаването на реките под деривациите на тази каскада, така и съвсем пряко при пресушаването на Искрецката река, когато се кри цяла седмица като лалугер из коридорите на министерството, когато вече беше ресорен заместник!

1.2. В споделеното по-горе Становище досежно Междинния преглед от януари 2022г. и ние сме пропуснали някои проблеми, опасността от които се изясни след неговото изготвяне. Тези, за които се сещаме в момента и за които няма нито една дума в новите ПУРБ, са следните:

1.2.1. Опасността, която се е задала от Лавината нови фотоволтаични системи у нас. Строят ги навсякъде като луди, а в момента на различен етап на процедурите има заявки за ОЩЕ поне 50 гигавата нови солари! В Междинния преглед и в новите ПУРБ няма нито една дума относно въздействието на тези системи върху повърхностния отток на водите, върху количественото състояние на подземните водни тела, нито върху кръговрата на водите като цяло! Вследствие на това, в Програмите от мерки /ПоМ/ Няма нито една мярка по този въпрос!

Прочее, по този Въпрос няма и нито една дума И в новите ПУРН, а за да се построи един фотоволтаичен парк първо се изрива почвеният слой ведно с тревната и ниската храстовидна растителност, който задържа много вода при наводнение, изсичат се и безброй дървета...

Да не говорим, че после земята се обработва с хипер отровни химикали, за да не растат нови треви и храсти и КАК това нещо се отразява на химичното състояние на повърхностните и подземни води САМО в МОСВ и в БД явно не знаят.

Само за да добиете представа за какво става въпрос, при допускането, че за един мегават са необходими около десет декара земя, БЕЗ необходимите коридори и подходи за обслужване, които са още около 40% от площта, и че подадените заявления за нови солари в родината достигат около 50 гигавата, това означава най-малко 700 хиляди декара земи, които отиват на кино.

1.2.2. Опасността от развитието на соларни инсталации в повърхностните водни обекти. Това ще доведе до затопляне на водата - защото идеята е тя да охлажда инсталациите, увеличаване на еутрофикацията, заплаха за увеличаване на риска от наводнения, защото използването на големите язовири като ретензионни площи, тоест предварителното им източване преди високи води, ще се компрометира, както и до цялостно изменение на екосистемите във водните обекти, които досега са свикнали на пряка слънчева светлина и на директен обмен на кислород от повърхността на водата, и т.н., и т.н.!

1.2.3. Опасността от развитието на геотермални и хидрогеотермални източници на енергия. Явно никой не знае Нищо в МОСВ и за нея?!

Първо - лошото количествено състояние на източниците на топла подземна вода и нейната ниска температура у нас на практика не позволяват ползването на такава вода и за енергиен източник, защото източниците на такава вода масово са изтощени и без това. И това трябваше да го пише в новите ПУРБ, за да спрат да точат лиги за тези топли подземни води разните му там идеолози на "зеления" преход, лъжейки инвеститорите и себе си, че ще има Далавера и в хидрогеотермалната енергия, не че на "инвеститорите" не им се иска да бъдат излъгани, де.

Второ - всеки в тая държава си дупчи земята и ръга едни тръби в нея където си иска, БЕЗ никакви мерки за опазване на химичното състояние на подземните води, а в 100% от случаите сондажите за геотермална енергия свързват и замърсяват не само горните, но и по-долните подземни водни тела! Ама имало котрол ли? Има друг път - вижте Какво стана с питейните кладенци на Брестовица, за които специален доклад на най-добрите специалисти у нас от БАН и МГУ доказа, че замърсяването се дължи на ВЕЦ Кадиево! И като прокараха в непосредствена близост до замърсените сондажи нови, по-дълбоки сондажи от ВиК Пловдив до по-долното водно тяло, след една седмица манганът се появи и в тази вода, която си беше чиста преди това. Така се правят сондажи у нас, въпреки клетвите на изпълнителя, че бил взел всички мерки за опазване на подземните води. Смесването на води от по-горните с по-долните подземни водни тела Е ЗАБРАНЕНО у нас, обаче въпреки безбройните случаи няма нито дума по Въпроса за геотермалната енергия и за риска от смесване на води в новите ПУРБ!

Особено важен Проблем в това отношение е, че тръбите за геотермална енергия се пълнят с етиленгликол и всеки теч ще замърсява подземните води, да не говорим за това, че никоя тръба и никоя нейна връзка не са вечни, а всеки ги ръга където си иска!

1.2.4. В новите ПУРБ Няма и нито една дума за обезопасяване на реките под каскадите на НЕК ЕАД и за оповестяване на населението при изпускане на големи количества вода под тези каскади. Досега има две жертви на река Въча и няма нито една дума по този въпрос нито в Междинния преглед, нито в ПУРБ, защото НЕК ЕАД не съществува като най-големия проблем при управлението на водите у нас! За това нарочно прикриване, за което са изхарчени милиони левове на европейските и нашите данъкоплатци, ще Ви разкажем играта, бе уважаеми! Разбира се, същото се отнася и до обезопасяването на напоителните канали, на които построиха малки ВЕЦ-ове и се издавиха поне четири деца досега - Лозята, Мездра, Варуна...

1.2.5. В Междинния преглед, нито в новите ПУРБ няма нито една дума за факта, че огромно количество повърхностни водни обекти, па даже и цели повърхностни водни тела, не са отразени в кадастъра и поради това не подлежат на никаква защита - например срещу застрояване върху тях! За да си киснете в обичайното

неведение, няма да казваме на МОСВ колко са важни влажните зони за намаляване на щетите от наводнения, за пречистването на подземните води и т.н., а колко са важни реките да не говорим въобще. Само един пример - блатата в Южния парк на София и Дреновишката река след като излезе от Южния парк III-та част при улица Бяла черква въобще не фигурират в кадастъра с нарочната цел да бъдат застроени. Проблемът обаче е повсеместен, защото много други реки попадат в ПИ, които според кадастралната карта са земеделски или пък горски територии, като Буйновската река при Триград, да речем, но и много други реки. Как се управляват и опазват повърхностни водни обекти, които ги няма в кадастъра, и как се издават разрешителни за водовземане в горски територии е абсолютно неясно и невъзможно.

1.3. Публикуваните проекти на ПУРБ 2027-2027 СА смешно Непълни и Недовършени!

1.3.1. На първо място отбелязваме, **че в представените към всеки проект на ПУРБ 2022-2027 на четирите РБУ Програми от Мерки /ПоМ/** няма никакви следи за отговорните институции, които ще ги изпълняват тези мерки. Освен това самите мерки не са остойностени и никой не знае колко пари ще струва всяка от тях. Това са съществени пропуски, доколкото без да е посочена отговорната институция и без да се знае колко пари ще трябват за дадена мярка, или в какъв срок, всяка мярка виси във въздуха и е неизпълнима въобще! Причината е, че за повечето такива мерки ПАК ще се използват средства на данъкоплатците, национални и европейски, и хората имат право да знаят колко техни пари ще бъдат изхарчени, особено ако мярката е безсмислена или съотношението *поставени цели - разходи за тях* е неприемливо за обществеността. Ето защо тези данни задължително трябва да са подложени на обществено обсъждане, иначе всяка БД може да си напише стойности от 100 милиона лева за някои мерки, които струват 100 лева. Освен другото, тука пак става дума за харчене и на европейски пари!

Във връзка с това се отбелязва и че обществените обсъждания се правят с всички заинтересовани страни! Това изисква и участието на държавните институции, а и на разните НПО, на които в ПУРБ са вменени задължения за изпълнение на дадени мерки. Те трябва да знаят какви мерки ще трябва да изпълняват, в какъв срок и колко ще струват мерките, за да могат да изразят съгласие или възражения навреме. Ми Вие може даже да сте предвидили и сдружение Балканка да изпълнява мерките Ви, без ние дори да знаем това?

Поради липсата на яснота по тези въпроси, публикуваните за обществено обсъждане проекти на ПУРБ на практика минират смисъла и целите на общественото обсъждане и правят невъзможно изпълнението на мерките, заради което ще имаме удоволствието ПАК да се срещнем в съда! И понеже на обществените обсъждания в МОСВ някои по-особени особи от МОСВ се увиваха и усукваха, че тези таблици в ПоМ щели да бъдат допопълнени на по-късен етап, това би довело до абсурдната ситуация проектите ПАК да се публикуват за обществено обсъждане някой ден, понеже заинтересованите страни си нямат друга работа, та да четат и обсъждат едно и също нещо по десет пъти, което и теоретически няма как да стане след срещите по обсъжданията досега...

1.3.2. На второ място отбелязваме, **че липсват и/или не са публикувани документите, свързани с изготвянето на ПУРБ.** Така например:

- **За методика за оценка на въздействието на азот от селското стопанство** на стр. II-22 от раздел 2 на ПУРБ на ДР е казано следното:

Предстои методиката да бъде тествана и приложена в процеса на актуализация на ПУРБ в следващия планов период. Това е следващия след 2027 период, което е абсурдно, а и каква е тая неясна методика и докога ще ги тестват?

- **За методиката за минимално допустимия отток**, освен че била разработена от Световната Банка, на стр. II-47 от раздел 2 на ПУРБ на ДР е казано следното:

Праговите стойности за екологичния отток ще служат за извършването на необходими корекции в разрешителните за водовземане за справяне със значим натиск като част от Програмата от мерки във всеки РБУ. Методиката като нормативен документ ще бъде финализирана от работна група, в съответствие с изискването на чл. 135, ал. 1, т. 1 от Закона за водите.

Тука се отбелязва, че изработената срещу неизвестни милиони Методика на Световната Банка не става за Нищо? НУЛА! И, освен другото, преди да бъде приета официалната Методика, тя не съществува в правния мир и докато не бъде официално приета, никакви прагови стойности от нея не ще да служат за НИЩО, колкото и да Ви се иска!!! Да не говорим Защо сте платили каквото и да било на СБ, след като работна група ще трябва да им оправя бакиите, моля?

- На стр. II-59 от раздел 2 на ПУРБ на ДР ни се съобщава за някакъв си Напредък спрямо ПУРБ 2016-2026 на ДР, включително и за разработени методики за: Определяне на масовия товар от обектите, формиращи отпадъчни води; за Инвентаризацията на емисиите, заустванията и загубите на приоритетни вещества и някои други замърсители; за Определяне на значими източници на натиск и оценка значимостта на натиска и т.н.,

Обаче тия методики също не са публикувани, за да види обществеността дали те струват и пет пари - колкото не струва и непубликуваната Методика за минимално допустимия отток на СБ, и дали ако струват, те правилно се прилагат от "компетентните" органи. Тоест процесните методики са строго пазена държавна тайна, никой да не Ви разбере какви точно ги вършите! По аналогия с методиката за минимално допустимия отток може да се направи извод, че и тези методики не съществуват в правния мир!

- Горното се отнася и до „Методика за очертаване и характеризирание на подземни водни тела“, която никой не я е виждал!

- Никъде в раздел 2 на ПУРБ 2027-2027 не са публикувани и следните подкрепящи документи:

- ползваните за извършване на оценките и разработването на ПУРБ съществуващи национални методики и подходи, разработени за целите на ПУРБ 2016-2021 и сега актуализирани за целите на новите ПУРБ 2030-2030 в съответствие с промените в европейското и националното законодателство;
- предвидените за разработване със съдействието на СБ методики, осигуряващи изпълнението на изискванията на Ръководствата от Общата стратегия за прилагане на Рамковата директива за водите, включително съобразени със специфичните природни условия в България, включително /но не само/;
- Методика за определяне на минимално допустимия /екологичния/ отток - тая вече я коментирахме;
- Методика за определяне на силно модифицирани водни тела;
- Методика за определяне на химичното състояние за отразяване на въздействието на изменението на климата върху състоянието на повърхностните води;
- Разработване и актуализация на система за класификация за качеството на повърхностните води за питейно-битово водоснабдяване, свързана с оценката на състоянието на защитените територии;
- Разработване и актуализация на критерии за установяване на значителни замърсявания от дифузни източници;
- Актуализация на методиката за определяне на праговите стойности на замърсителите на подземни води;
- Предефиниране и характеризирание на подземните водни тела, включително и тези, съдържащи пресни минерални води
- Методика/подход за оценка на риска за химичното състояние на подземните водни тела

- Методика за оценка на състоянието на речните седименти, която просто можеше да се вземе от Румъния или от Холандия, нищо че за седиментите нямало указания за СКОС на европейско ниво!
- **Разбира се, че все още липсва И Наредбата за рибните проходи** и Вие никога няма да я издадете, защото нищо не разбирате от материята, а ако се разработи като хората, тя ще настъпи Мазола на цялата хидроенергийна Мафия у нас и най-много на НЕК ЕАД! Иначе най-спокойно си я цитирате И тая Наредба в мерките си!

Дори да са разработени, а някои от тях със сигурност не са, тези документи не са публикувани към процедурата по обществено обсъждане и поради това за обществеността не е възможно да прецени дали методиките са качествени и верни, нито пък как са изпълнени оценките на натиска и въздействието върху водите, оценката на риска и оценката на състоянието на водните тела, и доколко са изпълнени изискванията на европейското и националното законодателство, включително на Общата стратегия за прилагане на Рамковата директива за водите, **на базата на които се планират и съответните програми от мерки.**

Тука намираме също така, че вместо да вземете директно Методиката за минимално допустимия отток на Румъния без пари, защото тя е най-модерната в Европа, а типологията на реките ни е почти еднаква, Вие надрусайте сума ти и милиони на СБ, а пък тяхната Методика наистина е пълен Боклук, срещу който възразиха даже и от Асоциация Хидроенергия.

И все пак най-важното към тази точка Е, че всичките Ви методики трябваше да са публикувани И за обществено обсъждане, тъй като в държавата ни има сдружения, органи и организации, които разбират от материята многократно повече от Вас!

1.4. Съгласно Зелената сделка на ЕС в Европа трябва да се възстановят най-малко 25 000 километра реки до естественото им състояние. В новите ПУРБ няма нито дума по този въпрос и няма нито една мярка за постигането на тази цел. Има само локални мерки за премахване на единични стари бентове, но не е обосновано и казано кои точно единични бентове да се махнат. Възстановяването на дадена река до естественото ѝ състояние не означава да махнеш един бент, а нещо съвсем друго - премахване на абсолютно всички прегради и всички останали източници на натиск, като например източници на точково и дифузно замърсяване и т.н. Освен другото, у нас към момента е абсолютно невъзможно да се премахват стари бентове поради проблемите в законодателството със собствеността, защото огромната част от тези бентове е с неизвестен собственик. Следователно мярката за премахване на бентове е неизпълнима въобще.

Да не говорим, че "компетентните" или не органи даже не ги знаят къде са всичките бентове в техните РБУ, нито в какво състояние са, а картите за тях отдавна трябваше да бъдат направени!

1.5. Състояние на напоителните системи и язовири

В Раздел 2 на ПУРБ 2027-2027 на ДР - *Кратък преглед на значимите видове натиск...* никъде не се открива отбелязване на безспорните факти, свързани с напоителните системи и с язовирите, управлявани от НС ЕАД. Пропуснати са:

- **Проблемите с огромните загуби на вода** от каналите на НС ЕАД, които са в състояние на полуразпад

- **Проблемите с безобразното и безконтролно водочерпене от подземни води** по причина, че напоителните ни системи не могат да осигурят вода за напояване в преобладаващата част от земеделските територии. Да не говорим за евентуалното възстановяване на напоителни тръбопроводи, канали и т.н., които бяха нарочно унищожени.

- **Проблемите, породени от строителството на нови ВЕЦ-ове на язовири, управлявани от НС ЕАД.** Примери - Бебреш, Ястребино, Тича, Камчия и т.н., при които водата отива за ВЕЦ-овете, а не за напояването или за питейните нужди на населението! Съответно няма и никакви мерки за

забрана на такива ВЕЦ-ове! Тука никога няма да забравим сагата с Ястребино, когато иначе уважаваните директор на БДДР и сегашен минситър на ОСВ имаха нечуваното нахалство да ни отговорят, че водата щяла да се взима не от язовира, който е зона за защита на водите за ПБВ, ами от основния му изпускател, бе, да Ви се не види макар! Добре че тогава имаше доста по-свестни хора в министерството.

- **Проблемите с подкопаването на бентове на НС ЕАД**, особено по Марица, вследствие на постоянните кражби на наносни отложения, от които реките се вкопват. Така например, бентът на Искър при Писарово отдавна се е разпаднал и реката копае левия бряг пред широко затворените очи на БДДР, а бентът на Янтра при Долна Студена вече се е изместил, а той е брутално як! Същото предстои по Марица!

Що се отнася до дигите, поддържани от НС ЕАД, ние се сещаме за кариерата при Първенец, която щеше да копае вертикален откос на дълбочина 17 метра, на 15 метра от петата на дигата покрай Първенецка. Подчертаваме - със съгласието на НС ЕАД, но все пак така щеше да бъде подкопана дигата без проблем, след като изкопът земе формата на естествения откос!

И има ли мерки по тези въпроси? Няма мерки!

1.6. Неверни хидроложки данни и грешно определени минимални водни количества под водохващания на ВЕЦ.

Някои ВЕЦ-ове у нас са с фалшиви минимални водни количества, определени в изгода на собствениците на ВЕЦ. Тези, за които сме сигурни, са ВЕЦ Петрово - водохващането под извора Бистрец в планината Славянка, ВЕЦ Румянцево - водохващането под извор Глава Панега, ВЕЦ Разлог - под извор Язо и ВЕЦ Ботуня.

Проблемите не са описани в съответните раздели на ПУРБ в ДР и ЗБР и съответно няма мерки!

1.7. Икономически анализ на водоползването

И все пак, най-големият Абсурд се открива в Раздел 6. Икономически анализ на водоползването в Дунавски Район, а вероятно същото е и в другите РБУ. Там в т.6.2 е казано следното: ***Анализът е изготвен на база на официална статистическа информация от НСИ за използвана вода по категории водоснабдяване и основни икономически дейности за периода 2014-2017 ???!!!***

Това означава, че новите проекти на ПУРБ, публикувани на 31 март 2024, реферират към данни от 2014 година, колкото и да е невероятно това нещо!!! И за тия мега глупости са изхарчени милиони на данъкоплатците в Европа и у нас....

1.8. Други пропуски и липси

Тука ще цитираме извадки от Раздел 2 на проекта на ПУРБ 2027-2027 на ДР, като подчертаваме, че същите проблеми се откриват и в останалите РБУ поради устойчивото прилагане на метода Copy - Paste, само с разлика в номерацията на страниците. По-долу цитатите са с номерация на страниците от проекта на ПУРБ 2027-2027 на ДР:

Цитати от стр. II-22:

Складове за негодни за употреба пестициди

Информация за складовете за негодни за употреба пестициди не съдържа данни за: конкретно географско местоположение на склада в землището на населеното място, поради което данните не могат да се обвържат точно с повърхностни водни тела; проследяване на потенциални въздействия, респективно оценка на въздействието върху повърхностните води.

И като няма данни, КАК пускате проектите на ПУРБ без тия оценки?

Оценка на натиска от горското стопанство

Информацията относно дифузния натиск от употребата на биоциди в горското стопанство е много ограничена, поради което не могат да бъдат представени количествени данни.

И като няма данни, КАК пускате проектите на ПУРБ без тях оценки?

Цитати от стр. II-23:

Оценка на натиска от добив на подземни богатства

При актуализация на информацията/оценката на този води натиск, спрямо ПУРБ 2016 – 2021 г. за ДРБУ, се установиха незначителни промени в концесиите за добив на подземни богатства.

Това не е вярно! БДДР много добре знаят колко становища за допустимост изпрасаха в този период, например за площите **ЕЕ-1, ЕЕ-3, Блок 1 Враца Запад, Златуша** и т.н. и т.н.. Тоест има промяна в статута на тия мини и във фазите на процедурите по ЗООС, ЗБР и ЗВ за тях! Така например, за всичките вече има планове за търсенето и проучването на полезните изкопаеми с положителни становища за допустимост на БДДР /каква Изненада/, за повечето има писма на "компетентния" министър, съдържащи преценки дали да се прави или да не се прави ОСВ за проектите за търсене и проучване и т.н. В комбинация всичките тези мини представляват невъобразима Заплаха за повърхностните и подземни води!

*Добивът на подземни богатства може да се разглежда като **потенциален** дифузен източник на замърсяване на повърхностните води с неразтворени вещества, нефтопродукти и метали, **в случай че в непосредствена близост до находището е разположен воден обект.***

Потресаващо!!! А къде отиват водите от насипищата рано или късно? И какво значи **непосредствена близост** - пет метра или десет?

Оценка на натиска от ерозията и типовете почва

Не е извършвана актуализация на информацията/оценката на натиска от ерозията и типовете почва спрямо ПУРБ 2016 – 2021 г. за ДРБУ. Този раздел остава идентичен спрямо втория ПУРБ, тъй като не са направени нови оценки на въздействието от този източник на натиск, спрямо приложения вече „Подход за обработване на информацията от дифузни източници на замърсяване на повърхностните води“. Подробна информация е налична в ПУРБ 2016 – 2021 г. за ДРБУ (т. 2.2.2.5 към Раздел 2)б .

Потресаващо!!! Сякаш нямаше наводнения в поречието на Вит, Огоста, Искър и т.н., та ерозията си е останала същата, въпреки безобразните сечи!

Цитати от стр. II-27:

Не е извършвана актуализация на информацията/оценката на натиска от транспорт спрямо ПУРБ 2016 – 2021 г. за ДРБУ. Този раздел остава непроменен спрямо втория ПУРБ, тъй като не са направени нови оценки на въздействието от оттичането на води в транспорта и корабоплаването

Горецитираните липси на актуални данни налагат следния основен Въпрос:
КАКВО точно е актуализирано в новите ПУРБ, ако не е тайна?

Цитати от стр. II-55:

Мина „Злата“ с преустановена експлоатация

Възобновяването на закрити обекти и откриването на нови обекти с уранодобивна, рудодобивна и въгледобивна дейност крие редица рискове по отношение на бъдещото въздействие върху водите, почвата, флората и фауната в тези райони. Тези добивни и

съпътстващи преработвателни дейности са предпоставка за възникване на екологични проблеми в случаи на замърсяване и аварии. Част от тези райони, с прекратен уранодобив, въгледобив и рудодобив попадат в екологичната мрежа Натура 2000, което допълнително представлява заплаха за опазването на биоразнообразието. **Потенциални неблагоприятните въздействия върху компонентите на околната среда и човешкото здраве вследствие на възобновяване или нова уранодобивна, рудодобивна и въгледобивна дейност са свързани с замърсяване на подземните и/или повърхностните води в района, увеличаване нивата на шум и замърсяване на въздуха, унищожаване на ландшафта и биоразнообразието, и не на последно място риск за човешкото здраве.**

Има ли мерки? Няма мерки!

Минно-добивна дейност по основното течение на р. Огоста

В близост до гр. Чипровци между 1964 г. и 1979 г. са натрупани големи количества минни отпадъци богати на Арсен, вследствие рудодобива. Въздействието им върху водите се дължи, най-вече на постъпването в околната среда на минен отпадък (хвост) с изключително високи концентрации и на рудничен водоотлив с повишено съдържание на разтворен арсен.

.....
В резултат на минно-добивната дейност, почвите в долината на р. Огоста са замърсени с арсен и тежки метали на площ от хиляди декари по цялото ѝ протежение до р. Дунав

.....
За това е допринесло аварийното изпускане в р. Огоста на около 100 000 t отпадък от хвостохранилище „Мечи дол“ над гр. Чипровци, през месец април на 1964 г. в резултат на проливни дъждове (Годишен доклад, 1973) и аварийно скъсване на стената на хвостохранилището.

Придошлата река залива обширни площи в цялата долина и отлага върху почвата речни наноси, примесени с голямо количество хвост

В резултат на тази авария отпадъкът се разпространява във водосборната площ на река Огоста (от изворите на Мартиновска, Дългоделска и др.) до яз. Огоста, както и в почвите в разливните равнини около реката.

Има ли мерки? Няма мерки!

Накрая на този раздел ще подчертаем отново, че тука сме описали САМО проблемите, които не са включени в Становището ни срещу жалките Ви междинни прегледи на значимите проблеми, което отново напомняме, че можете да откриете на следния линк:

<https://dams.reki.bg/uploads/Docs/Files/STATEMENT INTERIM REVIEW RBMP2022-2027 DRAF2.pdf>

2. Директни заплахи за националната сигурност

Описаните в тази точка пропуски имат пряко отношение не само към околната среда, ами и към снабдяването на населението с питейна вода, както и с рисковете от огромни аварии с невъобразими екологични щети, които нарочно са пропуснати в проектите на новите ПУРБ.

2.1. Кризата за вода в Перник!!!

И все пак, колкото и да е невероятно, в Раздел 2 на ПУРБ 20227-2027 на ЗБР никъде не се открива описание и анализ на причините за кризата за вода в Перник от 2019г. Тази криза

засегна ТРИ РБУ - директно Западнобеломорски, но също така Дунавски и Източнбеломорски, доколкото води, които биха отивали в тези РБУ бяха използвани за пълнене на язовир Студена!!!

И има ли мерки това Чудо на чудесата да не се повтори? Няма мерки!

А, така например, една мярка за Забрана за водовземане от язовир Студена за всички останали нужди /промишлени, напояване и т.н./, освен за ПБВ, не би изглеждала никак зле в очите на природонаселението от Перник!!! Може да се добави, разбира се, че е забранено водовземане за промишлени нужди и напояване, освен когато язовирът е пълен догоре, но не е задължително да се добавя това!!!

2.2. Кризата за вода в Своге!!!

Проектите на ПУРБ 2027-2027 бяха публикувани за обществено обсъждане на 31-ви март 2024, а кризата за вода в Своге започна на 15-ти август 2022г., тоест една година и седем месеца преди публикуването на проекта на ПУРБ на ДР. И нито една дума за този проблем в Раздел 2 на проекта на ПУРБ 2027-2027 на ДР!

Ама иначе уважаваната Румелия Петрова се оправдава, че това бедствие се е случило след края на 2021г., затова го нямало в новия ПУРБ? **То обаче се случи през периода на действие на предходния ПУРБ**, удължен до влизането в сила на новите ПУРБ с решение НС от началото на 2022г. Една година и Седем месеца преди публикуването на проекта на новия ПУРБ! Така се получава, че проблемът не е описан нито в стария, нито в новия ПУРБ, а до края на 2027 най-рано, няма да има никакви мерки това да не се повтаря. При условие, че и следващите ПУРБ няма да закъснеят поне четири години, което вече е неизбежно, защото те вече трябваше да се разработват!

И има ли мерки това Чудо на чудесата да не се повтори? Няма мерки!

2.3. Кризата за вода в Шумен и Бургас!!!

Ако не знаете причините за пресушаването на язовирите Тича и Камчия, да вземем да Ви ги кажем, а, Уважаеми?

И има ли мерки това Чудо на чудесата да не се повтори? Няма мерки!

Нещо повече - всяка криза за питейна вода в периода на действие на досега актуалните ПУРБ се причиняваше целенасочено с една допълнителна цел - след като всички видяха какво стана в Перник, веднага стана дума за харчене и съответно разделяне на стотици милиони след нарочно предизвиканите кризи и в останалите райони! Стигна се дотам, че да се говори за водоснабдяване на Шумен от водоснабдителната система Дунав, На Бургас - да се строят нови язовири дори или да се използват други съществуващи, и т.н., и т.н. Разбира се, допълнителната полза щеше да бъде както при язовир Бебреш и Ботевград - водата от язовирите да остане да се използва Само за малките ВЕЦ-ове, а населението да плаща огромни пари за вода, доставена от други безумни източници!

2.4. Разширението на мината Асарел над Панагюрище

Туй Чудо предстои да се състои в ИБРБУ. Заплахата е унищожителна, доколкото стената на хвостохранилището досега е изградена с хвост до височина от **197 метра** - това са данни от Допълнено задание за ОВОС на мината Асарел, внесено в РИОСВ Пазарджик за разглеждане и обществено обсъждане, а сега предстои да се надстрои ПАК с хвост, този път с още 70 метра до **267 метра височина**, пак според същото задание. В момента процедурата по ЗООС е на етап Обществено обсъждане на заданието по ОВОС/ОСВ, след, разбира се, положително становище на БДИБР и обичайните обяснения в любов на дирекцията към инвеститора!

Така стената на хвостохранилище Люляковица ще стане най-високата преграда в речно корито у нас, изградена от... кал! За проектиране на хвостохранилища има пет думи в **Норми за проектиране на хидротехнически съоръжения. Основни положения, 1985**, а също така единствените

донякъде близки до хвостохранилища съоръжения и указанията за тях са дадени в *Норми за проектиране на насипни язовирни стени БСА 1 и 6/86 и*, **НО** хвостохранилищата не са язовири и реакирането им при сеизмични въздействия е съвсем различно! Така например, хвостът е много по-тежък от водата, при сеизмични въздействия може да се получи ефектът "втечняване" и т.н. и т.н. Освен това, в 2024г. да проектираш нещо по норми от преди 38 години е пълен абсурд, дори и нормите да даваха достатъчно указания, кавито не дават!

Освен това, у нас няма действащи норми за проектиране на хвостохранилища в земетръсни райони, а пък системата Еврокод не се отнася до язовири и хвостохранилища въобще!

От друга страна, ГЛАВА 5 от *НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони* се отнася САМО за водоподпорни съоръжения, но не и за хвостохранилища - член 144 е кристално ясен по въпроса какво се отчита при проектирането на хидротехнически съоръжения за ВОДА, а не за ХВОСТ! И в тези норми няма нито една дума как да се отчита ефектът "втечняване"...

Освен другото, тека ще Ви цитираме и чл.169, ал.3 от ЗУТ, където е казано следното:

(3) Строежите се проектират, изпълняват и поддържат в съответствие с изискванията на нормативните актове за:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2009 г., в сила от 10.04.2009 г.) опазване на защитените зони, на защитените територии и на другите защитени обекти и на недвижимите културни ценности;
2. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2016 г., в сила от 05.07.2016 г.) намаляване на риска от бедствия;
3. физическа защита на строежите.

И къде са Ви нормативните актове за хвостохранилища, уважаеми?

НЯМА НОРМИ!!! ТОЧКА! Следователно няма как надстройкаването на стената на Люляковица да бъде проектирана от хвост в 21-ви век, в страна член на ЕС! И тогава всяко решение на компетентен или не орган, което ще се базира на несъществуващи норми, ще е нищожно.

И има ли мерки по този проблем? Няма мерки!

2.5. Язовир Тополница и хвостохранилище Бенковски 2.

Отравянето на река Тополница от хвостохранилището стана през март 2020г. Ето съобщение за това:

<https://www.marica.bg/region/pazardjik/parvo-v-marica-iztichane-na-hvost-zamarsi-r-topolnica-snimki>

И БДИБР хванаха извършителя и НИЩО не му направиха, защото той ги излъга, а те се направиха, че Му вярват, че имало авария, което вообщо не означава, че нарушителят не трябваше да бъде санкциониран, дори и да е имало авария наистина! И тогава целият отровен хвост от "аварията" отиде право в язовир Тополница, който се използва за напояване на Тракийската низина! Хубаво напояване, няма що!

Нещо повече, никъде в нито един ПУРБ не става и дума за проверка на хвостохранилищата от гледна точка докъде те са запълнени вече!

И има ли мерки по тези проблеми? Няма мерки!

А тези проблеми се решават толкова елементарно - прави всяка Басейнова проверка докъде са запълнени хвостохранилищата в нейния РБУ и като установи, че някое е пълно догоре, издава заповед за спиране на дейността и запечатва изпускатели, саваци и т.н., за да не се излеят отровите в реките, докато проблемът не бъде решен по законен начин!

2.6. Река Тополница над село Чавдар

Ако не знаете за какво става въпрос, ето да видите това:

<https://btvnovinite.bg/predavanja/tazi-sutrin/blizo-tri-desetiletija-vodite-na-r-topolnica-sa-silno-zamarseni.html>

Освен другото, има един гигантски проблем, който е надвиснал над всички населени места по Тополница и той е, че откосите на мината Медет вече са се срутили на два пъти в относително малки участъци. Поради факта, че никой нищо не прави, **някой ден ще отцепи огромно парче от откоса и ще се бухне в блатото, и тогава отровното блато на мината ще се излее цялото по Медетска и по Тополница, и тогава жална им майка на населените места покрай Тополница, жална му майка и на едноименния язовир и на напояването от него! **Следователно, откосите на мината Медет се нуждаят от спешно и сигурно, дълготрайно укрепване!!!**
И има ли описание на този проблем в Раздел 2 на проекта на ПУРБ 2027-2027 на ИБР? Нито има описание, нито има мерки! НУЛА**

2.7. Шламоохранилището на ТЕЦ Република в Перник

Ако не знаете за какво става въпрос, ето да видите това:

<https://www.standartnews.com/balgariva-obshtestvo/avariya-na-otpadchno-vodokhranilishche-zaplashva-pernik-423220.html>

В раздел 2 на ПУРБ 2027-2027 на ЗБР няма нито една дума по този въпрос.

Има ли мерки това чудо да не се повтори? Няма мерки!

2.8. Заплахите от замърсявания на реките Драговищица и Струмешница от минни дейности в Сърбия и Северна Македония

Споменаване на Драговищица се открива Само на едно място в Раздел 2 на проекта на ПУРБ 2027-2027 на ЗБР - на стр.10, където е казано само, че било имало проучвателен мониторинг за откриване на източниците на натиск, при положение че тези източници няма нужда да се откриват, защото са много добре известни - разширяването на мините в района на с.Караманица - Подвирови и Поповица, разширяването на мината Грот в Бесна кобила над Босилеград, както и бъдещите мини за злато на Медголд - в Любата и Тлъмино - Сърбия. Да не говорим за заплахата от мината Здавков дол на Българска територия...

Разбира се, река Струмешница изобщо не се споменава никъде, а там заплахата е от мината Иловица - Штука в община Струмица - Северна Македония!

И има ли описание на тези проблеми в Раздел 2 на проекта на ПУРБ 2027-2027 на ЗБР? Нито има описание, нито има мерки! НУЛА

2.9. Замърсяването на Тимок от мините в Бор, Сърбия

Думата Тимок не се открива никъде в раздел 2 на проекта на ПУРБ 2027-2027 на ДР - Никъде!!! **А мините в Бор се разширяват, гласят се и нови мини за злато в същия водосбор...** Айде, БДЗБР барем провежда някакъв си мониторинг на Драговищица, а по Тимок непрекъснато текат зверски отрови и се вливат в Дунава при това! А в Сърбия абсолютно никой не пречиства отпадъчните води под мините въобще пред широко затворените очи на МОСВ, което не предприема никакви действия за участието на България в процедурата по протокола за ЕО в трансграничен контекст за първия ПУРБ в Сърбия!!! **Що да си създават работа, като може и да не си създават?**

Та по отношение на замърсяването на Тимок няма нито една дума в Раздел 2 на проекта на новия ПУРБ2027-2027 на ДР. В раздел 5 се открива едо приложение, което се нарича така:

Оценка на екологичната среда и риска за басейна на река Тимок

Същият документ датира от праисторическата 2008 година и това ми били актуализирани ПУРБ, струващи десетки милиони и публикувани за обществено обсъждане през март 2024г. с ТРИ години закъснение????!!

Прочее, ето Ви малко новини за мините в Бор, които сте пропуснали неслучайно:

<https://www.youtube.com/watch?v=-iEvo6aYx7o>

2.10. Потъването на подземните води покрай Марица, на самата река, повреждането на мостовете и на къщи и имущество на населението.

Тука става дума за потъването на къщите в селата Мирянци и Мирово. В Мирянци къщите се напукаха заради суфозията, предизвикана от добива на пясък с драгажни помпи и земснаряди в непосредствена близост до селото, а в Мирово се напукаха от кражбите на баластра от Марица, което доведе до потъване и на подземните води. Освен другото, вкопаването на Марица от кражбите на баластра доведе до и до увисването на основите на мостовете във въздуха и те ще паднат при следващото силно земетресение в Пловдивско, а цяла Южна България на юг от Марица ще бъде отрязана от останалия свят, та да не може и помощи да достигат дотам след земетресението!

И има ли описание на този проблем в Раздел 2 на проекта на ПУРБ 2027-2027 на ИБР? Нито има описание, нито има мерки! НУЛА

2.11. Каналът за отпадъчни води под Варненското езеро.

Скъсването на тази тръба и екокатастрофата от него нашумя през 2020 година. Ето само един репортаж:

https://www.dnevnik.bg/video/2020/05/13/4065804_video_kak_skusan_truboprovod_izliva_hiliadi_ku_bicheski/

Оттогава, досега се изхарчиха десетки милиони за временни ремонти и за окончателно решение, но такова няма! Ето и едно съобщение за това:

https://www.actualno.com/varna/pak-desetki-milioni-porychka-za-novi-fekalni-trybi-pod-varnenskoto-ezero-news_2094590.html

И няма нито дума по въпроса за причините, няма и мерки в ПоМ на ПУРБ 2027-2027 на ЧР.

А решението ПАК е елементарно - тръбата просто трябва да се вкопае и да се затежи с подходящи стоманобетонени затежители, за да не изплува и за да не се къса от турбуленцията на корабните витла! Толкова е просто, та чак дрънка!

Разбира се, преди това трябва да се установят виновниците, защото още според първоначалния проект тръбата е трябвало да бъде вкопана, доколкото ни е известно. Това означава, че всички участници в строителния процес по смисъла на ЗУТ, а така също и всички контролни органи, участващи в приемателната комисия, са си затворили очите при приемането на обекта, за което трябва да понесат отговорност!

ВАЖНО:

Тука обръщаме специално внимание на БДЧР върху мерките за опазване на чистотата на морето! Понеже имаме обекти в Гърция и ходим по два пъти седмично на авторски надзор там, Ви уведомяваме, уважаеми от БДЧР, ЧЕ в Гърция е забранено каквото и да било заустване на каквото и да било без пречистване в Егейско море! На каквото и да било! Даже и заустване в морето на подземни води от отводняване на строителни изкопи Е абсолютно забранено, въпреки че тези води са кристално чисти!

Затова всичко живо бяга в Гърция! Ако замърсяването на Черно море продължи, ще видите туристи след десетина години единствено да си режат главите от пиене, без да топват и пръст в морето ни!

Казваме това на фона на съобщенията от Царево за изплували фекални тръби след наводнението. Обяснението е много просто - там, където няма битова канализация, всичко живо си излива отпадните води в дъждовната канализация!

И има ли мерки по тези проблеми? Няма мерки!

2.9. Кражбата на баластра и кал от река Вит за насипа на магисрала Хемус!

Описание на проблема липсва в раздел 2 на ПУРБ 2027-2027 на ДР. Ето да видите за какво става въпрос:

<https://www.youtube.com/watch?v=Fg6AQHyv7ic&t=4s>

Напомняме, че директорът на БДДР по онова време /не се сещаме Кой беше/ нареди на областния управител на Ловеч да възстанови реката до естественото ѝ състояние. После в БДДР получиха един проект и го отхвърлиха, и досега чакат следващия проект...

Прочее, насипът от кал, чимове и стари чепици си седи там и Няма къде да избяга, за сведение на замесените лица, а състоянието и качеството на критичната инфраструктура също е въпрос на националната сигурност! Магистрала с насип от несортирана речна баластра и кал!

И има ли мерки за възстановяване на река Вит? Няма мерки!

2.10. Задръстването с бентонит на водоснабдителна система Крушовица за Плевен.

Описание на проблема липсва в раздел 2 на ПУРБ 2027-2027 на ДР. Ето да видите за какво става въпрос:

<https://btvnovinite.bg/predavanja/tazi-sutrin/promenjat-proekta-na-balkanski-potok-zaradi-zamatvane-na-chast-ot-vodata-za-pleven.html>

И има ли мерки това престъпление да не се повтаря? Няма мерки!

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В резултат от изложеното дотук в точки 1. и 2. на това Възражение, се налага окончателният извод, че както Междинният преглед на значимите проблеми при управлението на водите, публикуван преди сто години, така и новопредставлените проекти на ПУРБ 2027-2027 като цяло, и по-специално в техните раздели **2. Кратък преглед на значимите видове натиск...** и т.н. в частност, Не струват и пет пари, камо ли пък платените за тези непортребни хартии десетки милиони! В огромната си част в тези раздели са копирани едни и същи общи текстове, а най-важните проблеми са нарочно прикрити, само и само за да се представи на обществеността и на ЕК една картина, която Няма Нищо Общо с действителността.

Ето защо ние намираме, че новопредставлените проекти на ПУРБ са целенасочен опит за прикриване на огромните проблеми в управлението на водите, които имат пряко отношение към непрекъснатото влошаване на качеството на живот на хората, към състоянието на околната среда и към националната сигурност! Защото едно от последствията е, че когато едно населено място остане без вода или бъде унищожено от наводнение, или къщите му потънат и се напукат, или водите и въздухът се замърсят заради всякакви дейности в непосредствена близост, населението се изнася или към София, или в чужбина!

Освен другото, тези проекти на ПУРБ са и подигравка с жертвите на същото безобразно управление на водите. Става дума за населението на Перник, Своге, Брестовица и Кадиево, Антоново и Омуртаг, Шумен, Бургас, населените места в поречието на Стряма, на Тополница, Царево, Мирянци, Мирово и т.н. и т.н.! Такова безсрамие на "компетентните" органи няма никакъв аналог! И за това Чудо на чудесата са изхарчени безумни милиони на европейските и българските данъкоплатци, ли? Милионите ще ги връщате, обещаваме Ви това!

А причината? Причината се крие в стремежа на държавните органи да защитават Само далаверите на различните видове Мафии у нас - хидроенергийна, минна, горска, строителна, имотна и т.н. А основният принцип е - *като Няма проблем, Няма нужда от мерки*, за да може далаверите да продължат за сметка на населението!

Накая уведомяваме, че в това становище се разглеждат само една малка част безобразните пропуски в Раздел 2 на проектите на ПУРБ 2027-2027 на всички РБУ в страната. Тези пропуски ще бъдат представени на всички национални и европейски органи, имащи отношение към опазването на околната среда и водите или пък към прахосването на европейски средства.

Предвид огромния обем на задачата, в последващо Възражение - Част II ще представим на компетентните или не органи и една част от проблемите, свързани с Програмите от Мерки в новите проекти на ПУРБ, за които отсега ще споделим, че те са резултат от добре усвоения принцип "Няма Проблем - Няма Мерки".

Уведомяваме също така, че предвид установеното дотук, ние Няма да участваме физически на нито едно от обществените обсъждания, тъй като ги намираме за подигравка и със заинтересованите страни, и с жертвите на "доброто" управление на водите у нас, която подигравка ще се използва само като смокинов лист на жалките Ви процедури.

Ще направим това и за да не ни се налага да слушаме обяснения като на иначе уважаваната от нас Румелия Петрова, че едва ли не те от БДДР били спряли ВЕЦ-а на язовир Ястребино /каква Изненада/, при положение че точно те, двамцата с настоящия министър на ОСВ ни отговориха на възражение навремето, че водовземаването нямало да бъде от язовира, който е зона за защита на водите за ПБВ, ами водата щяла да се взема от основния изпускател, който не бил такава зона! Омръзна ни да слушаме такива глупости, като например, че *"дърветата по бреговете на реките не са крайбрежна растителност"* /пак Румелия/ или пък че *"забраната от член 118з за изземване на наносни отложения важала само под язовири, но не и под бентове"* /Васил Узунов/ и т.н. и т.н! Тия глупости си ги слушайте сами и си вярвайте!

Възражението ни срещу безобразията в ПоМ на проектите ПУРБ 2027-2027 ще представим на следващ етап, когато ни остане достатъчно време. Ще го направим, за да Ви дадем възможност да изхвърлите и него в кошата си, както винаги!

Предварително благодаря за разбирането и съдействието.

Сдружение Балканка, гр.София

Съставил:

Член на УС / инж. Димитър Куманов /

Дата 31.05.2024г.